МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин, інформації та регіональних студій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
_____ Максим ЛУЦЬКИЙ
«27» квітня 2023 р

Система менеджменту якості

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня **«Магістр»**

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
ОП: «Зовнішня політика і дипломатія»

Програму рекомендовано
кафедрою міжнародних відносин,
інформації та регіональних студій
Протокол № 5 від 25.04.23

СМЯ НАУ ПФВ 15.01.05 (10) – 02 – 2023

ВСТУП

Мета фахового вступного випробування – визначення рівня знань за напрямами професійної діяльності та формування контингенту студентів, найбільш здібних до успішного опанування дисциплін відповідних освітніх програм. Вступник повинен продемонструвати фундаментальні, професійно-орієнтовні знання та уміння, здатність вирішувати типові професійні завдання, передбачені програмою вступу.

Фахове вступне випробування проходить у письмовій формі у вигляді **теоретичних питань та практичного завдання на основі теоретичних питань.** Фахове вступне випробування проводиться упродовж **2-х** академічних годин **(90 хв.)**

Організація фахового вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного авіаційного університету.

ПЕРЕЛІК ТЕМАТИКИ ПИТАНЬ

з дисциплін,
які виносяться на фахове вступне випробування
за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою
освітнього ступеня «Магістр»

1. ПОЛІТИЧНИЙ РОЗВИТОК І ПОЛІТИЧНІ СИСТЕМИ СВІТУ

1. Розкрийте поняття політики.
2. Визначте та охарактеризуйте основні структурні елементи політичної системи.
3. Розкрийте зміст поняття «держава». Назвіть основні ознаки держави.
4. Визначте основні характеристики масових політичних партій.
5. Назвіть основні причини появи політичних партій.
6. Поясніть в чому суть, зміст та організація влади.
7. Сформулюйте поняття «виборча система». Назвіть які існують типи виборчих систем.
8. Проаналізуйте основні принципи реалізації влади. Розкрийте зміст та основні підходи до розкриття принципу єдності й розподілу влади.
9. Назвіть основні критерії класифікації політичних режимів.
10. Опишіть основні характеристики тоталітарного політичного режиму.
11. Назвіть характерні риси демократичного політичного режиму.
12. Охарактеризуйте основні риси авторитарного політичного режиму.
13. Опишіть технологію прийняття політичного рішення.
14. Розкрийте суть соціально-кібернетичної моделі політичної системи.

15. З'ясуйте особливості використання системного методу при аналізі політичних явищ.

2. ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ДЕРЖАВУ СВІТУ

1. Розкрийте концептуальні основи сучасної зовнішньої політики США.
2. Дайте оцінку ролі США в сучасних безпекових процесах.
3. Проаналізуйте характер і особливості еволюції політики США щодо держав Східної Європи у постбіполярний період.
на участь в союзах, право на вибір свого шляху, зокрема у зв'язку з розширенням
НАТО».
5. Розкрийте концептуальні основи та головні вектори постбіполярної зовнішньої
політики Великої Британії.
6. Визначте, в чому полягає суть і різниця між англійським і американським підходом до «особливих відносин».
7. Поясніть причини та наслідки виходу Великої Британії з Європейського Союзу.
8. Охарактеризуйте зміни і основні вектори зовнішньої політики ФРН після об'єднання.
9. Визначте роль ФРН у сучасних євроінтеграційних і безпекових процесах.
10. Охарактеризуйте направленість і основні вектори зовнішньої політики Франції постбіполяроного періоду.
11. Визначте роль Франції у сучасних євроінтеграційних і безпекових процесах.
12. Визначте пріоритетні завдання постбіполярної зовнішньої політики Італії в Середземноморському регіоні.
13. Визначте роль Італії у загальноєвропейських інтеграційних ї безпекових процесах.
14. Охарактеризуйте основні особливості Спільної зовнішньої та безпекової політики ЄС.
15. Охарактеризуйте особливості та характер еволюції зовнішньополітичного курсу Російської Федерації у 1991-2007 рр.

3. МІЖАРОДНІ КОНФЛІКТИ

1. Охарактеризуйте сучасний стан теоретичної конфліктології як міждисциплінарної науки.
2. Дайте визначення та розкрийте значення інформаційно-аналітичних ресурсів у вивченні проблем міжнародних конфліктів, миру та безпеки.
3. Визначте проблеми дефініціювання міжнародних конфліктів.

4. Дайте характеристику об'єктного поля міжнародних конфліктів.
5. Окресліть актуальні проблеми аналізу міжнародних конфліктів.
6. Охарактеризуйте методологічні проблеми дослідження конфліктів.
7. Визначте критерії типологізації міжнародних конфліктів.
8. Дайте визначення поняттю «конфлікти цінностей» у міждержавних відносинах XXI ст.
9. Охарактеризуйте причини сучасних міжнародних конфліктів.
10. Назвіть тенденції розвитку сучасних міжнародних конфліктів.
11. Окресліть особливості раціоналізму та емоційності в міжнародних конфліктах XXI ст.
12. Охарактеризуйте фактори поширення та зростання ролі міжнародного тероризму.
13. Назвіть основні риси сучасного тероризму.
14. Охарактеризуйте актуальні проблеми боротьби з міжнародним тероризмом.
15. Окресліть шляхи розв'язання проблеми міжнародного сепартизму.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

для самостійної підготовки вступника до
фахового вступного випробування

1. Актуальні проблеми міжнародних відносин та зовнішньої політики // Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (Львів, 28 березня 2019 р.). – Львів: НУ ЛП, 2019.

2. Брайчевська О. А., Ковальчук Ю.О. Зовнішня політика Швеції в умовах сучасної геополітичної ситуації // Вісник Черкаського університету. Серія «Історичні науки». Черкаси, 2017. № 3. С. 90-99.

3. Веселовський А. І. Відносини США – Європейський Союз: тенденції та варіанти у середньостроковій перспективі. URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2020-03/veselovsky-20_03.pdf.

4. Горбулін В., Бадрак В. Над прірвою. 200 днів російської війни. Київ: Брайт Букс, 2022.

5. Грубінко А.В., Мартинов А.Ю. Європейський Союз після Brexit: продовження історії: монографія. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2021.

6. Європейські інтеграційні процеси у XXI столітті: ключові тенденції, основні виклики та нові можливості: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 26-27 березня 2018 р.). Київ: Українська Асоціація Викладачів і Дослідників Європейської Інтеграції, 2018.

7. Захарчин Г. М. Управління конфліктами: навч. посіб. / Нац. ун-т «Львів. політехніка». 2-ге вид., допов. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2019. 191 с.

8. Зовнішня політика країн Латинської Америки: навчальний посібник / Н.В. Гаврилова (ред.), М.В. Булик, О.Л. Гільченко, Ю.В. Константинова. Маріуполь: МДУ, 2020.

9. Зовнішня політика України в умовах глобалізації. Анотована історична хроніка міжнародних відносин (2017–2019). Відп. ред. С. В. Віднянський. Київ: Ін-т історії України НАН України, 2020.

10. Зовнішня політика України: стратегічні оцінки, прогнози та пріоритети / За ред. Г.М. Перепелиці. К.: Стилос, 2006-2021.

11. Іжнін І.І. Міжнародні конфлікти (кінець XIX - перша половина XX століття) : підручник. Львів: Видавництво Львівського університету ім. І. Франка, 2019. 448с.

12. Киридон А.М., Троян С.С. Зовніщня політика України // Україна. 30 років незалежності. Стислий довідник. К.: ВУЕ, 2021.

13. Країни світу і Україна: енциклопедія: в 5 т. / редкол.: А. І. Кудряченко (голова) та ін.; ДУ «Інститут всесвітньої історії НАН України». Київ: Видавництво «Фенікс», 2017; Т. 1: Північна Європа. Західна Европа. Південна Європа / наковий редактор 1-го тому А. Г. Бульвінський. 2017.

14. Конфліктологія: загальна та юридична : підручник / Л. М. Герасіна, М.П. Требін, О.М. Сахань, В. Д. Воднік ; за заг. ред. Л.М. Герасіної. Харків : Право, 2021. 224 с

15. Курандо О.С. Доктрина Обами у зовнішній політиці США. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата політичних наук за спеціальністю 23.00.04 – політичні проблеми міжнародних систем та глобального розвитку. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова МОН України; Національний університет «Одеська юридична академія» Одеса, 2019.

16. Ледерак Дж. П. Розбудова миру: стале примирення в розділених суспільствах. Київ: Дух і літера, 2019. 250 с.

17. Мателешко Ю. П. Навчально-методичні рекомендації з курсу «Зовнішня політика країн Західної Європи». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2019.

18. Мицик Л. Еволюція глобального лідерства США в сучасній системі міжнародних відносин. Історичні і політологічні дослідження. 2019. № 1 (64). С. 29- 35.

19. Міхейченко М. (2019). ПАР в сучасній системі міжнародних відносин в Південній Африці // Філософія та політологія в контексті сучасної культури. 2019. № 11 (2). С. 95-102.

20. Підберезних І. Є. Політика адміністрації президента США Джо Байдена щодо країн Південно-Східної Азії. Актуальні питання гуманітарних наук. 2022. Вип 48, том 1. С. 24-33.

21. Пунда Ю. В., Козинець І. П., Клименко В. С. (та ін). Міжнародні відносини та зовнішня політика України: підручник. Київ: НУОУ ім. Івана Черняховського, 2020.

22. Ржевська Н.Ф. Політичний розвиток та політичні системи світу: методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи/ уклад. Н.Ф. Ржевська. К.:НАУ, 2022. 28 с.

23. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних інститутів і систем країн Західної Європи. Особливості міжінституційних відносин у трикутнику "глава держави–парламент–уряд" та їхні наслідки для політичного процесу : монографія / Анатолій Романюк (наук. ред.), Віталій Литвин. Т. 1. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 456 с.

24. Романюк А. Порівняльний аналіз політичних інститутів країн Західної Європи: Монографія. Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 391 с.

25. Толстов С. В. Україна в контексті глобальних пріоритетів США. Зовнішні справи. 2019. № 2-3. С. 48-53.

26. Трофименко А. В., Константинова Ю. В. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посібник. 2020. 375 с.

27. Троян С. США в системі міжнародних відносин після 1991 року: концептуалізація проблеми. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/130120-278766-1-SM.pdf

28. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Текст, 282 с.] [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_%28body%29.pdf

29. Указ Президента України №448/2021 Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року «Про Стратегію зовнішньополітичної діяльності України». URL: https://www.president.gov.ua/documents/4482021-40017.

30. Україна дипломатична. Науковий щорічник. Вип. I–XXI. К., 2000–2022.

31. Україна та Німеччина: міждержавні відносини: збірник наукових праць. Чернігів, 2018.

32. Шамара І.М., Костанді Д.Р. Сучасні концепції зовнішньої політики США: можливості та реальність // Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». 2019. Вип. 10. С. 58–64.

33. Яхно Т. Конфліктологія та теорія переговорів / Т. Яхно, І. Куревіна. К.: Центр учбової літератури, 2021. 168 с.

34. Bieleń S. Turbulence in the Post-Cold War Era. Warszawa: UW, 2021.

35. Hastedt, Glenn P. American foreign policy: Past, present, and future. Lanham: Rowman & Littlefield Publishing Group, Inc., 2017.

36. Troyan S., Kyrydon A. Strategic Compass of the EU political and Security Sphere // European Historical Studies. 2022. Vol. 22. Pp. 6–22.

37. Troyan S., Kyrydon A. The civilization war 2014-2022: the national liberation war of Ukraine in XXI century (theoretical discourse) // The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects: Scientific monograph. Riga, Latvia: “Baltija Publishing”, 2022. Pp. 523–534.

Програму розробили:

Професор Ніна РЖЕВСЬКА

Доцент Сергій ТРОЯН

ЗРАЗОК

білету фахового вступного випробування

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин, інформації та регіональних студій

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Юрій ВОЛОШИН

Освітній ступінь: Магістр
Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
ОП: «Зовнішня політика і дипломатія»

Фахове вступне випробування
Білет № 1

Завдання 1. Сформулюйте поняття «виборча система». Назвіть які існують типи виборчих систем.

Завдання 2. Визначте проблеми дефініціювання міжнародних конфліктів.

Завдання 3. Окресліть шляхи розв'язання проблеми міжнародного сепартизму.

Схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, інформації та регіональних студій
(Протокол № 5 від 25.04.23)

Завідувач кафедри _____ Ніна РЖЕВСЬКА

РЕЙТИНГОВІ ОЦІНКИ

Виконання окремих завдань фахових вступних випробувань

Вид навчальної роботи	Максимальна величина рейтингової оцінки (бали)
Виконання завдання № 1	70
Виконання завдання № 2	70
Виконання завдання № 3	60
Усього	**200**

Відповідність рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах		**Пояснення**	
100-200	**180-200**	**Відмінно** (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	Вступне випробування складено
	150-179	**Добре** (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
	100-149	**Задовільно** (непогано, але зі значною кількістю недоліків та задовольняє мінімальним критеріям)	
0-99		**Вступне випробування не складено**	

Визначення ОІР вступника на навчання за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою ОС «Магістр»

№ пор.	Назва рейтингу	Кількість балів (max)	Порядок визначення рейтингу
1.	Академічний рейтинг **(АР)**	**10**	Визначається за оцінками підсумкової зведеної відомості або Додатку до диплому бакалавра (спеціаліста) за 100-бальною шкалою із подальшим переведенням у 10-бальну шкалу
2.	Фаховий рейтинг **(ФР)**	**200**	Визначається за 200-бальною шкалою за підсумками фахового вступного випробування
3.	Рейтинг творчих та професійних досягнень (**РТПД)**	**10**	Визначається за 10-бальною шкалою за оцінкою творчих та професійних досягнень
4.	Рейтинг з іноземної мови **(РІМ)**	**200**	Визначається за 200-бальною шкалою за підсумками вступного екзамену з іноземної мови
5.	Особистий інтегральний рейтинг вступника **(ОІР)**	**420**	**ОІР = АР + ФР + РТПД + РІМ**

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайом-лення	Примітки

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульо-ваного			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				